Примерак 10 филера

НОВА ПОШТА

„Нова пошта“ излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагзасло тер 6/I. Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, петак, 10 април 1942. Број 75

Америчке трупе на полуострву Батан обуставиле отпор

Радни одбор Конгреса одбио нове предлоге Крипса

Немци на средњем и северном сектору Источног фронта одбили нападе совјетских трупа

Берн, 9 априла. — (БТ). Према извештају енглеске обавештајне службе из Вашингтона, америчко-филипинске трупе на полуострву Батан обуставиле су отпор. Контранапад америчких трупа после потпуног телесног изнурења претрпео је слом. Јапанци су заокружили десно крило бранилаца.

НОВ НАПАД ЈАПАНСКИХ АВИОНА НА ЦЕЈЛОН

Амстердам, 9 априла. (ДНБ) Према извештају енглеске обавештајне службе из Коломба, у четвртак изјутра извршен је напад из ваздуха на поморску базу Тринкомале.

—oo|||oo—

ИЗЛОЖБА АМЕРИЧКЕ ИНДУСТРИЈЕ У МОСКВИ

Берн, 9 априла. (БТ) У Москви је отворена изложба америчке индустрије, на којој су изложени производи мирнодопске и ратне индустрије Сједињених држава.

—oooOooo—

ЕГИПАТСКИ КРАЉ ФАРУК НА ПУТУ ПО СРЕДЊЕМ ИСТОКУ

Каиро, 9 априла. (НШТ) — На свом путу по Блиском Истоку, египатски краљ Фарук напустио ја у уторак Јерусалим и отпутовао у Аман, главни град Трансјорданије. Фарук ће званично посетити трансјорданског емира Абдулу.

Америка обећава Совјетској Русији свестрану помоћ

Будапешт, 9 априла. (МТИ) Према извештају Јунајтед Преса, нови совјетски амбасадор САД, Валтер Стенли, дао је изјаву претставницима штампе по којој је потребно да се отклоне све тешкоће које се указују на пољу снабдевања Совјетске Русије, наглашујући да се у Совјетској Русији налази фронт од битне важности. Он гарантује Совјетској Унији да ће Америка све учинити да отклони оне препреке, које отежавају снабдевање руске војске са потребним ратним материјалом. На крају је, међутим, додао да је највећи задатак Сједињених америчких држава, управо, да своје поморске и копнене ратне снаге што више снабдевају.

Совјетска влада је на претрес по атентату на фон Папена послала нарочитог посматрача

Анкара, 9 априла. — (НШТ). После осмодневног одмора, у среду је настављен претрес у процесу против атентатора на фон Папена. На претресу саслушана су оба совјетска оптужена. Како Павлов, тако и Корнилов изјавили су да једва знају турски.

Совјетска влада послала је нарочитим авионом посматрача у Анкару.

Турска штампа већ данима бави се опширно и оштрим тоном, процесом и његовом позадином. Према једногласним констатацијама листова, турско јавно мњење са одвратношћу се односи према овом атентату и према свима сличним акцијама.

Успеси Јапанаца у Индиском Океану

Токио, 9 априла. — (ДНБ). Јапански царски главни стан у четвртак јавља да су јапанске поморске снаге у току операција у Индиском Океану до 7 априла потопиле једну британску крстарицу од 10.000 тона, типа „Корнвал“, и једну крстарицу од 9.850 тона, типа „Лондон“, потопиле или оштетиле 44 трговачких бродова и оборише 60 непријатељских авиона.

Број сигурно потопљених трговачких бродова је 21, са близу 140.000 тона. Број тешко оштећених бродова је 23, са око 102 хиљаде тона. Озбиљну штету претрпела је једна радионица за оправку и више других важних зграда. Јапанци су у овим операцијама изгубили 5 авиона, док у ратним бродовима нису имали губитака.

—oooOooo—

НОВ НАПАД ИЗ ВАЗДУХА НА АЛЕКСАНДРИЈУ

Цирих, 9 априла. (Б. Е.) Према извештају из Каира у среду на ноћ извршен је нов ваздушни напад на Александрију. У току првог напада изгубило је живот 52 лица, док је осам рањено.

*

ИЗМЕНА ДИПЛОМАТА У ХОНГКОНГУ

Токио, 9 априла. (ДНБ) — Према споразуму о измени дипломата између Јапана, Сједињених држава и Енглеске, биће пуштено кући 63 страних дипломата, који су живели у Хонгконгу.

Извештај немачке Врховне команде

Из немачке Врховне команде се саопштава:

На средњем и северном сектору Источног фронта одбили смо неколико снажних непријатељских напада.

У Финском заливу напади совјетских ратних бродова против једног острва поседнутог од Немаца и Финаца, осујећен је. Непријатељ је ту изгубио 270 бораца.

Немачки борбени авиони су уз кавкаске обале, дању и ноћу успешно бомбардовали пристаништа и једну рафинерију уља.

Између 31 марта и 8 априла ми смо на Источном фронту уништили 133 непријатељска тенка.

У Киренајци осујећен је покушај продора једне јаке енглеске извидничке чете против немачко италијанских положаја.

Ваздушна снага је са највећим дејством продужила своје нападе великог стила против острва Малте. Многобројни погоци бомбама поново су тешко оштетили аеродроме, уређаје за војно снабдевање, као и непријатељске бродове.

Немачки ловци су у току оружаног извиђања над Каналом, поготком бомбе, оштетили један енглески патролни брод.

На јужној обали Енглеске са добрим резултатом бомбардовали смо једну радио станицу.

Прошле ноћи енглески бомбардери извршили су нападе на неколико градова северне немачке обалске области. Оборили смо непријатељска апарата. Неколико енглеских апарата летело је над источном и јужном Немачком.

Италијански ратни извештај

Из италијанског Главног стана се саопштава:

Одбили смо оне непријатељске контранападе које је непријатељ покушао да изврши против наших положаја код Киренајке, које смо недавно заузели. У току непријатељског ваздушног напада извршеног против гарнизона у Џалову, оборили смо један енглески апарат.

Наше ваздушне снаге, као и апарати немачке ваздушне снаге, поновно су успешно бомбардовале Александрију. Немачка ратна ваздушна снага извршила је жестоке нападе против неколико база на Малти.

У новом предлогу који је Крипс поднео тражи се постављање Вавела за министра војног у савету индиског вицекраља

Амстердам, 9 априла. (ДНБ) Добро обавештени кругови у Њу Делхију сазнају да у новом предлогу који је Крипс у среду предао претседнику Конгреса и Џини, вођи муслимана, између осталог се налази и то да Вевел буде наименован за министра војног у вицекраљевом савету. Вевел би био одговоран како британској ратној влади, тако и индиском Министарству одбране.

Исто тако, у добро обавештеним круговима у Њу Делхију сазнаје се да је претседник Конгреса, Азад, упутио писмо Крипсу у коме га обавештава да је Радни одбор Конгреса одбио нове предлоге и наводи узроке одбијања.

Муслиманска лига још није донела одлуку о новим предлозима, већ се у четвртак састаје у нову седницу.

НОВА ПОШТА

Питање Индије још увек је отворено. Крипс, који је одложио своју изјаву за данас, у четвртак, водио је накнадне преговоре са Нехруом, Азадом, Вевелом и Џонсоном, изаслаником Рузвелтовим. У Лондону не крију више узнемирење због одуговлачења, а изјава Гандија дописнику „Дејли Експреса“ још више је допринела страховању надлежних у Лондону.

Не зна се у којој се фази преговори у Индији уопште налазе. Међутим, једно је сигурно: ако и дође до споразума, предлог Лондона неће бити у целости примљен него са знатном модификацијом. Индиске вође су јасно ставиле до знања да се првобитан предлог не може примити у целости, јер он не би омогућио правилан развој живота народа у Индији.

Оно у чему су сви Инди, међутим, сагласни, то је и питање војске: Индуси уопште не пристају на то да команда индиских трупа буде у рукама Енглеза, већ траже успостављање свога министарства војног, као и учешћа свога претставника у Империјалном ратном савету. Ова жеља нашла је на одјек и у Сједињеним државама, где су вољни да донекле схвате оправданост ове жеље, предлажући оснивање заједничког Индиско-британског ратног савета.

Изгледа да ни сами Индуси нису сви истог мишљења што се тиче британског предлога. Гандијев став објашњава се његовим теоретизмом, који одбија уопште сваку невиђе, па консеквентно томе и учешће Индије у рату, што би било неминовно ако се Индуси нагоде са Енглезима. Он дакле неће да купи независност своме народу по цену улеона у рат са Јапаном. Иако Ганди не гаји симпатије према Јапанцима као претставницима једне завојевачке нације, ипак одбија енглеске предлоге.

Међутим, треба нагласити да став Гандија не подржавају сви његови пријатељи и политички ученици. Тако Нехру, који се данас сматра за праву политичку личност Индије, стоји на гледишту да је могућ споразум са Енглеском узимајући као базу за преговоре Крипсов план.

Енглеска нуди Индији независност по завршетку рата. Скупштина која буде изабрана тада одлучиће да ли ће Индија постати доминион, т. ј. члан Комонвелта британског (британске заједнице народа), или ће сасвим прекинути сваку директну везу са Империјом закључујући само савез, као што је то учинио Египат, са Великом Британијом. Скупштина ће израдити устав и одредити народну владу. Она ће организовати како буде најбоље умела унутрашњи поредак.

Иако жеље Индуса нису исте, ипак они нису вољни да приме предлог о слободној вољи ступања појединих држава Индије у Федерацију, т. ј. они су против права које је у предлогу енглеске владе прокламовано, да поједине државе прогласе своју аутономију. Енглези наводе да је овај систем, који штити мањине примљен на другој страни: Нова Земља је већ дуже времена одвојена од Канаде, а Јужна Родезија је тек после дужег оклевања ступила у Јужноафричку Унију. Експеримент, кажу Енглези, није дао рђаве резултате, јер принцип толеранције омогућава избегавање унутрашњих борби изазваних од група које се осећају угњетаваним.

Индуси сањају о једној Великој Индији, мање или више уједињеној, а плаше се да би Индија која би произашла после споразума била сувише привезана за Енглеску. Они желе да имају своју војску, да на општенационалном пољу имају потпуно слободне руке.

х—х.

Кроз ШТАМПУ

Немачка врховна команда о садањој фази рата на Источном фронту

„Мађар Немзет“ наводи недељни војни извештај Немачке телеграфске агенције о догађајима на Источном фронту, у коме се подвлачи да је од извесног времена у војним извештајима Врховне команде наступио преокрет:

„Све чешће долази израз „властита наша нападачка предузећа“, и „операције чишћења“. „Бољшевици још једнако са необичном упорношћу настављају своје нападе — вели се у недељном извештају — и наше трупе, и наших савезника, воде још тешке и жилаве одбранбене битке. Та одбрана је свагда била покретљива и планска, и прилагођавала се догађајима, као и приликама терена и поднебља. Од почетка, противнапад је био циљ, и изгледа, као што одају и ратни извештаји, да је сад дошло време за планску припрему противнапада“.

*

„Регели Мађарорсаг“, у осврту на конферисања Лавала у Вишију, а према телефонском извештају свога берлинског дописника, подвлачи оптимистичко гледање Берлина на изградњу немачко-француских односа, иако се не потцењују тешкоће које још има да се преброде. Онде постоји поновна нада да ће Француска јасно стати уз нову Европу и у духу монтоарске политике одлучити се за сарадњу са Немачком. „Позитивни су фактори у томе правцу — наглашује се из поузданих берлинских извора — француска омладина, велик део радништва и извесни кругови сељаштва, док интелектуални кругови стоје у супротности са овим развојем“.

„Врло много значи — пише „Регели Мађарорсаг“ — што тај берлински извор отворено изражава: супротници овог политичког развоја могу се, не у последњем реду, наћи и у Вишију, и то још у веома утицајним круговима, подразумевајући овде и непосредну околину маршала Петена. И то спада у ред тешкоћа које треба да се преброде“.

*

„Пестер Лојд“, у уводнику под насловом „Подвојеност у Јужној Америци“, констатује разноврсност спољно-политичких праваца двеју главних јужноамеричких група, од којих једну образују обе најјужније државе — Аргентина и Чиле. На једном банкету у Сантјагу, министри спољних послова ових двеју држава поновно су разложили правце своје иностране политике. Чилеански министар нагласио је да ће његова земља настојати се да са другим америчким нацијама живи у најбољој сагласности. У своме одговору, аргентински министар подвукао је да је панамеричка идеја Аргентине зацело према другим латиноамеричким земљама скроз лојална, али његова земља заинтересована је у практичним решавањима, а не у спровођењу романтичних пројеката.

„Које врсте су ти романтични пројекти — пише „Пестер Лојд“ — није тешко знати, када се помисли у какве огромне заплете је запао панамериканизам под вођством империјализма Сједињених држава. Ако је првобитно панамеричка мисао била једино и само изграђена на Монроевој доктрини, и Америка имала да припада Американцима, то је сада „услед ратних заплета, Вашингтон приморан да на далеким ратиштима улаже своје војне снаге. Тако се привредни потенциал Панамерике неће сад искористити за добробит и побољшање животног стандарда Америке, него за борбу против држава далеко ван т. зв. западне хемисфере, које никад нису имале намеру да своју моћ прошире на Америку“.

„Изјава аргентинског министра спољних послова — завршује „Пестер Лојд“ — да учвршћење мира у латино-америчком простору треба да буде циљ једне панамеричке конференције, указује на стварну жељу свих Американаца који трезвено мисле“.

*

„Берлинер Берзенцајтунг“ пише: „Намера да се Индија америчким гарантним обећањима и пресијама наведе да без резерва ступи у рат, позната је већ недељама. Не значи стога никакво изненађење кад „Уешингтн Пост“ сада наговештава посредничку акцију Рузвелта, који је већ и учинио прве кораке у томе правцу. Он је водио вишечасовне разговоре са индиским генералним заступником у Вашингтону и послао је, као свога „личног изасланика“, пуковника Џонсона, који је већ стигао у Њу Делхи“.

Карактер те акције мешања — пише берлински лист — огледа се већ јасно у коментарима америчке штампе. Онде се већ води прави „рат нерава“ против Крипсових партнера расправљања, којима се покушава прићи делом ласкањем, делом пак претњама прилично наивне врсте, а њихови приговори против енглеских намера означују се као „ситничарске замерке“, и чак им се тврди да би они своју слободу „изгубили“ кад не би без околишења заузели своје место у великом демократском фронту слободе.

„Да се Индија опире Крипсовом плану зато што ту своју слободу уопште хоће једном да добије, у Вашингтону се прећуткује. Тамо се о слободи народа има појам који допушта да се у тежњи Инда за независношћу не гледа ништа друго до „апстрактне теорије“, док се Ирак, Иран и маса средње и јужноамеричких држава окива у ланце. Баш пример тих држава Индима ће показати да они могу само добити ако, као што им Рузвелтова штампа прети, „изгубе симпатије Сједињених држава“.

Дневни ЛЕКСИКОН

Махатма Ганди

Политички преговори у Делхију и боравак сер Стафорда Крипса у Индији, скренули су на себе пажњу целокупне светске јавности. У вези с том конференцијом најчешће се помиње име Махатме Гандија, за кога светска штампа констатује да се судбина Индије налази у његовим рукама и да ће коначна одлука у погледу споразума између Енглеза и Индуса пасти и са његове стране. Ганди је у Индији толико популаран и поштован да у њега полаже пуно поверење цео индиски народ.

Мохандас Карамчанд Ганди рођен је у Порпандару 1869. Његови преци су скоро сви служили махараџе у својству министара. Његов отац изгубио је једног дана поверење и милост свога кнеза, јер се непоколебљиво придржавао истине. Ту врлину наследио је и Ганди. У младости се Ганди спремао за адвоката, па је после завршених студија у Индији отишао у Лондон, где је положио испит из британског државног права. Постао је првокласан адвокат, који је могао пред својим судом у Великој Британији да иступи као правозаступник.

Доцније се у Гандију почело развијати осећање моралности и аскетизма. Раније је покушавао да имитира елегантну ношњу Енглеза, али је ускоро увидео да адвокатска професија није за њега, те је напустио овај свој посао. После тога отишао је у Јужну Африку, где је живео велики број његових сиромашних сународника, који су много били експлоатисани од послодаваца и проводили бедан живот. Вођи ових сиромаха замолили су Гандија да узме њихову ствар у своје руке и он се том позиву 1893 одазвао, борећи се енергично за равноправност јужноафричких Индуса. У то доба у њему су се створили они политички погледи који су за њега доцније постали права религија: против насиља треба се борити стрпљиво, без насилних средстава, али са самопожртвовањем које не сме ни пред ким да уступи. Он је свој политичко-социјални покрет назвао „сатјаграха“ (оданост истини и правди). Број његових присталица из дана у дан је растао.

Најзад је Ганди ипак победио: 1913 државна комисија почела је да испитује ствар јужноафричких Индуса и признала њихову равноправност. Овај успех допринео је да се Гандијева слава брзо прошири по целој Индији. Он се вратио кући и примењивао исте методе у својој борби као и у Јужној Африци. После светског рата Ганди је 1919 на челу индиске националне странке прогласио пасивну резистенцију. После тога народни покрет у Индији нагло је растао. Ганди је много учинио и за политичко, привредно и социјално унапређење свога народа. 1930, кад је Ганди поново прогласио пасивну резистенцију против Енглеске, доспео је и у затвор. У то време његове послове у странци преузео је његов најбољи ученик Џавахарлер Нехру. Садањи преговори у Делхију показаће да ли је Ганди до краја остао доследан својој политици.

ЈАПАНЦИ ЕНГЛЕСКИМ БОМБАМА НАПАДАЈУ МАНДАЛАЈ

Цирих, 9 априла. (Б. Т.) — Из Лондона се јавља: Ратни дописник „Дејли Скеча“ из Мандалаја јавља појединости о последњем ваздушном нападу против Мандалаја, па са огорчењем констатује да су бомбе, које су јапански авијатичари том приликом бацали на енглеске положаје, биле енглеског порекла. Претпоставља се да су те бомбе Јапанци запленили приликом заузећа Рангуна. Становништво сада у највећој паници напушта варош. Друм који води према Чункингу просто је преплављен избеглицама.

oo • oo

КОЛИКО СЕ БУГАРСКА ПОВЕЋАЛА

Софија, 9 априла. (Б. Т.) Са званичног места саопштавају се тачни подаци о томе колико се Бугарска повећала територијално и по становништву откако је ступила у рат на страни сила Осовине. Док се Бугарска раније простирала на 103.000 кв. километара, данас та цифра износи 152.000. Број становника износи 8,425.000.

Прослава дана ослобођења

Поводом дана ослобођења, који ће се одржати 12 о. м., организовао је Мађарски културни савез, уз сарадњу са војском, свечаност. Свечаност почиње већ у суботу, у 20 часова, бакљадом кроз главне улице града, на челу са војном музиком и свирањем војне музике пред Управном палатом. Свечаност се наставља у недељу ујутру у 6.30 часова. Почетак недељне свечаности је свирање појутарја пред Левенте домом, затим војна музика концертира, док ће се главна свечаност одржати пред Управном палатом у 10 часова. Том приликом жупник г. Ференц Шврака отслужиће свечану мису под ведрим небом, а после тога одржаће пригодан говор г. Ђула Крамер, члан Горњег дома, после чега се свечаност преноси на Орсагзасло трг где ће концертирати војна музика. У 13 часова приредиће се свечан ручак претставницима града и војске у Левенте дому, а увече приредиће се игранка.

Влада је изгласала 25 милиона пенга за оштећене од поплаве

Будапешта, 9 априла. — (МТИ) На седници Владе одржаној под претседништвом г. др. Миклоша Калаиа, у среду, претресана су важна питања, па се прешло на опсежно испитивање штете коју су причиниле поплаве и подземна вода у разним крајевима земље. Министарски савет у циљу отштете за настале штете пријављене до 15 марта осигурао је суму од 25 милиона пенга и предузео све мере да се радови око оправке или новоизградње оштећених или срушених кућа најхитније започну. Исто тако, из овог кредита даће се помоћ за куповину стоке на место оне која је приликом поплаве страдала, као и за семе за сетву на поплављеним подручјима.

Лавал није хтео да постане председник владе

Париз, 9 априла. (МТИ) Бивши француски претседник владе Пјер Лавал дао је сараднику „Матена“ опсежну изјаву, у којој је заузео одлучан став према разним верзијама, које су кружиле у страној штампи о његовим недавно вођеним преговорима са поглаварем Француске, маршалом Петеном. Он је те преговоре водио у најбољој намери, из чисто патриотских побуда и у жељи да се озбиљно претресу ова важнија питања у вези са данашњим политичким стањем у Француској. Он у оквиру ових преговора ништа није тражио за себе лично, није му намера била да постане претседник владе нити је од маршала Петена захтевао било који министарски портфељ.

У својој изјави Лавал је додао да у Француској данас владају велике пометње и да стога надлежни треба да предузму све потребне мере да се Француска не само препороди, већ првенствено спасе од пропасти. То зависи у првом реду од оних у чијим рукама се налази данас политичко и привредно вођство Француске. Он се нада да тај тежак задатак није немогућно извршити.

Борбе на филипинском полуострву Батан

Токио, 9 априла. — (ДНБ). На полуострву Батан свеже јапанске трупе снажно настављају са својим напредовањем. Против нових положаја америчких трупа у току је напад великог стила. Јапански бомбардери за обрушавање и борбени авиони бомбама и митраљеском ватром засипају линије Американаца, док тешки бомбардери на јужном делу полуострва бомбардују позадину. Према извештају америчке команде, ово је најјачи и најзначајнији јапански напад на полуострву Батан од почетка рата. Амерички губици су тешки.

Берлин о догађајима у Бразилији

Берлин, 9 априла. — (ДНБ). Са званичне немачке стране саопштава се:

Шта се може рећи о догађајима у Бразилији то је већ са немачке стране стављено до знања: Немачка ће запамтити почињена дела против грађана сила Осовине и њихове имовине. Изгледа да ни званичне претставнике сила Осовине неће да изузимају од тога, што јасно показује претрес у немачком генералном конзулату у Сао Паоло, о коме су сада први извештаји стигли у Берлин. За ове ствари одговорна је бразилијанска влада, без обзира на то да ли је реч о акцији која је покренута са бразилијанске стране, или са стране Сједињених држава — наглашује се на званичном немачком месту.

Начин како поступа бразилијанска влада и бразилијанске власти, према немачком мишљењу, сасвим одговара оцени да овде Сједињене државе врше такве акције које уопште не приличе једном народу, који стално наглашава своју слободу и стално се поноси својом културном мисијом.

Рузвелт и трустови

Вашингтон, 9 априла. — Једним Рузвелтовим декретом суспендован је закон против Трустова. Борба и расправе трајале су деценијама, сада су победили људи „великих послова“. Победили су, јер Рузвелт није био у могућности да организује ратну производњу без њихове активне и добровољне сарадње. А да би постали активни, људи великих послова захтевали су и велике добити. Претседник Рузвелт је, да би се оправдао пред својим бирачима, изјавио, да је искуство показало да само велика друштва, а не мала и средња предузећа, могу производити добро и брзо, материјал потребан за вођење рата.

oooOooo

ЈАПАНЦИ УПОТРЕБЉАВАЈУ СПЕЦИЈАЛНЕ ЗАПАЉИВЕ БОМБЕ У ВАЗДУШНИМ НАПАДИМА НА УТВРЂЕЊА КОРЕГИДОРА

Буенос Аирес, 9 априла. У најновијој фази опште јапанске офанзиве против америчких снага које су блокиране на полуострву Батан и на острву Корегидор, америчко министарство рата саопштило је да су нове бомбе, које су Јапанци употребили приликом бомбардовања Корегидора 3 априла нека специјална врста запаљивих бомби које експлодирају изнад гађаног објекта развијајући при томе пламен који вертикално иде према циљу.

oo • oo

НОВА ОГРАНИЧЕЊА НА ПОЉУ ЖЕНСКЕ МОДЕ У САД

Берлин, 9 априла. (ДНБ) — Из Њујорка се јавља да је влада САД донела нову уредбу о пооштреном ограничењу на пољу женске моде. Тако је, између осталога, елегантним Американкама забрањено да отсада на својим хаљинама носе боре. Рачуна се да ће се тиме у скупоценим тканинама учинити уштеда од 15%.

ОДЕОН

ПИНОКИО

Цртежни-трик филм
Валт Диснеја о доживљају
једне оживеле дрвене лутке

РЕКС

Гусарска љубав

Узбудљиви италијански
пустоловни филм са најбољим
италијанским глумцима

ПАЛАС

Самртна игра

Одличан мађарски
драмски филм 7

Лазар Марија, Ураи Тивадар

АПОЛО

Рат на Истоку

борба силе осовине против бољшевизма

НОВИ АМЕРИЧКИ ПОСЛАНИК СТИГАО У КУЈБИШЕВ

Цирих, 9 априла. (НШТ) Вилијем Херисон Стендли, нови амерички амбасадор при совјетској влади, у уторак је једним америчким авионом приспео у Кујбишев после деветнаестодневног путовања. Како у Вашингтону наглашују, ово је други случај да је после избијања рата на Тихом Океану амерички авион стигао у Совјетску Унију.

oo|||oo

— **Италијански престолонаследник постао командант армије.** Јавља се из Рима: Дуче је италијанског престолонаследника војводу од Пијемонта наименовао за команданта средње италијанске и острвске армије. Овим наименовањем активном и веома популарном престолонаследнику поверен је важан војнички делокруг, а његово наименовање изазвало је код италијанског народа општу радост.

— **Измена тешких енглеских и италијанских рањеника.** Јавља се из Цариграда: Енглески односно италијански болнички брод који је одређен да прими тешке италијанске и енглеске рањенике, стигао је у уторак у цариградску луку. Рањеници се налазе у Измиру. Тамо ће се извршити њихова размена.

ЗАРАЗА НЕСАНИЦЕ У АМЕРИЦИ

За сузбијање „болести бр. 1“ у Сједињеним државама има данас преко 600 сретстава за успављивање

Један амерички лист доноси чланак у којем се тврди да је несаница у Америци одједном постала „болест број један“. Добар део узрока томе је, дабоме, рат, и бриге и невоље с њим у вези. Тврди се, према статистичким подацима, да је данас несаница пет пута чешћа него срчане болести, а једанаест пута чешћа него рат. Наводно, сваки трећи Американац данас не може да спава.

Није много другчије, вероватно, ни код нас у Европи... Ненормалне прилике неповољно утичу, „иду на живце“, а слаби живци коче сан.

ИНДУСТРИЈА СРЕТСТАВА ПРОТИВ НЕСАНИЦЕ И — „СПЕЦИЈАЛИСТЕ“ ЗА СПАВАЊЕ

Несаница је у Сједињеним државама изазвала једну сасвим нову мултимилијарско-доларску индустрију, која справља преко 600 разних сретстава за успављивање, која се купују као алва. Само једно такво одељење једне робне куће у Њујорку продало је за последњу годину дана за преко милион долара таквих сретстава против несанице.

Поникло је небројено много „специјалиста за спавање“: психијатара, неуролога, психолога, психоаналитичара, који имају своје безбројне пацијенте-слушаче, који, уз хонорар, пазе на сваку њихову реч и најзад, изнурени од силних савета и упутстава — заспе.

Број масера повећао се. Приходи кућних лекара исто тако. Један амерички „стручњак за неспавање“, у своме опширном чланку о овој актуелној болести, каже: „Ја сам уверен да се несаница може сузбити, излечити, иако за то треба времена, новаца и — истрајности“.

КАКО СЕ У АМЕРИЦИ „ИСПРЕГНУ“ ЗА СПАВАЊЕ

Кад се једна лекција може научити, она се може и — заборавити. То се зове „испрегнутост“, за разлику од „напрегнутости“. Ма како то лако звучало, у ствари је то веома тешко. Једна научна установа тврди чак да само 16 процената људи умеју да спавају „испрегнуто“, — осталих 84 процената управо и не спавају, они само почивају са затвореним очима.

Како се човек „испрегне“? У Америци то раде на разне начине. Неко легне на патос, као неки факир, и при отвореном прозору дубоко удише и издише, док не падне као у неку несвестицу. Једна госпођа дала је на таваницу своје спаваће собе излепити стотине звездица, па их је, лежећи у постељи, бројала, док не заспи. Понеко замисли велику провалију у коју стално пада силно звеће, и од те фантастичне слике тврди да лако заспи. Један Американац опет, пред спавање стави себи на тело комадић свилене хартије, и лежи тако непомично, да папирић не би пао, и — то га успава.

„ГЛАВА ВИСОКО“ И „ГЛАВА НИСКО“

Једно време, лекари су прописивали против несанице криглу топла пива. Касније, млак чај. Данас препоручују често топло млеко. Сврха је да се има нешто у стомаку што би крв одвукло из мозга, — премда најновија медицинска испитивања тврде да анемија мозга нема никакве везе са здравим сном. И доиста, многи људи тврде да само са потпуно празним стомаком могу да — слатко заспе.

Има, после, спавача са „главом високо“ и са „главом ниско“. „Један мој пријатељ — наводи амерички лекар — не може да заспи ако му ноге у постељи не стоје 13 см више него глава. Он је трговачки путник, али то му не смета да у своме коферу за узорке увек носи подметач за постељу“.

ЈЕДАН НЕОБИЧАН УРЕЂАЈ СПАВАЋЕ СОБЕ

Један индустријалац у Пенсилванији има доиста и за америчке прилике необичан „уређај собе за спавање“. Његова је спаваоница тако изолована, да се не може чути никакав звук. На средини собе је постеља. Притисак на дугме регулише мекоћу односно чврстоћу креветских федера. Јорган има свој електрични регулатор, па је, по жељи, врео, умерено топао, млак или хладан. Јастука има више типова, према тренутном прохтеву. Непосредно поред постеље, уокруг, стоје, осим лампе: телефон, књиге, радио апарат и — сат који свира. И индустријалац тврди да га, поред макаквих брига, никад још није мучила несаница...

ИЗ СУДСКЕ ДВОРАНЕ...

Пси откопали леш који је братоубица закопао да би одстранио трагове злочина

Осмог септембра 1941 године као што је „Нова пошта“ писала, откопали су сеоски пси у хатару Петреца страшно унакажени леш. Жандармерија је установила да је по среди зверско убиство, а потом идентификовала леш земљорадника Михаља Кукавског. Михаљ Кукавски и његов брат Јанош још су 12 августа 1941 године ујутру изишли у лов на зечеве. Из лова се вратио само Јанош, док је Михаљ на веома тајанствени начин нестао. У селу су људи у почетку причали да је Михаљ отишао у Хрватску, а после да је пао као жртва убиства. Жандармерија је дочула за ова причања и повела истрагу по нестанку и ускоро је установила узрочну везу између нестанка Михаља и лова о коме се у селу причало, а у коме је суделовао и Јанош Кукавски. Осим тога, жандармерија је и на основу других околности била убеђена да је нестали Михаљ убијен, као и да га је убио његов рођени брат Јанош.

То су биле само индиције. Конкретног доказа није било. У међувремену у виноградима Петреца појавила се тајанствена „авет“, која је плашила виноградаре, тако да они нису смели једно време уопште да излазе у своје винограде. Жандармерија је сада почела да трага и за тајанственом „авети“ и 16 септембра, у колиби Јаноша Кукавског, имењака братоубице, нашла је Јаноша Кукавског, који се спремао да се пребаци у Хрватску. Чим је Јанош угледао жандарме узвикнуо је: „Јест, ја сам убио брата“.

Жандармерија га је одмах ухапсила и после завршене истраге предала га је Окружном суду у Ујвидек. Јанош Кукавски је пред истражним судијом признао убиство и испричао све детаље о извршењу свога зверског дела.

По овом страшном злочину кривични сенат др. Кулициа већ је одржао једну расправу, али на захтев браниоца оптуженог одређени су лекари и психијатри да проуче његову урачунљивост.

Данас је одржана друга расправа, на којој су саслушани лекари. По њиховом мишљењу оптужени Јанош, иако је слабог карактера, није малоуман, не болује од никакве умне поремећености, као и да је у моменту извршења злочина био урачунљив. Суд је на предлог браниоца г. др. Јаноша Лауровића одредио саслушање г. др. Анауа, психијатра, који је већ дуже времена посматрао убицу. Он је био и за данашњу расправу позват, али није приступио услед отсутности. Расправа ће се одржати за кратко време, када ће, вероватно, после исказа стручњака пасти и пресуда.

Постоји опасност да ће подземна вода Даранијевог насеља поплавити Велики Лиман

Постављена је пумпа за одвођење подземне воде на Великом Лиману

Већ неколико дана вода код нашег града стално опада, тако да са те стране не прети никаква опасност, али тоне насупрот, стање у вези са подземном водом постаје све теже. Овако висока подземна вода никада до данас није примећена у Ујвидеку. Јака снежна мећава, која је пустошила крајем марта, знатно је повећала већ постојећу високу подземну воду.

На Даранијевом насељу и на другим деловима града, који леже ниско, вода је начинила огромне штете. Сада та вода са Даранијевог насеља покушава да пробије себи пут према Великом Лиману. Због тога је Градско техничко звање хитно ставило у погон пумпу за одвођење ове воде и то поред железничког моста, како би се вода могла пребацити у Дунав. Међутим, ова пумпа није довољна да избацује сву воду која надире и тако је стање Великог Лимана још увек критично.

ВЕСТИ

— Чланови грчког посланства напустили Будапешту. Чланови грчког посланства у Будапешти недавно су напустили Престоницу, пошто је мисија грчког посланства, после окупације Грчке од стране Немачке, стварно престала. До сада је отпутовање персонала грчког посланства било одуговлачено због извесних формалности у вези са путним исправама.

— 428 нових обртница издато је у Сабадки у току прошле године. Градско поглаварство путем свог обртног одељења већ недељама прегледа старе обртнице и овај рад је већ при завршетку. За то време обустављено је 200 трговина и занатских радњи. У току прошле године арјизирано 5 већих јеврејских предузећа.

— Умрла је и друга жртва тровања плином. „Нова Пошта“ је јавила о двоструком самоубиству старог брачног пара Вајса, који се отровао плином. Кад је овај случај откривен стари Вајс је већ нађен мртав у купатилу њиховог стана. Данас пре подне подлегла је тешким повредама и његова жена не долазећи уопште к себи.

— Нов ред вожње аутобуса између Ујвидека и Сентамаша. Почев од суботе, 11 априла, аутобус који саобраћа на прузи Ујвидек—Сентамаш, саобраћаће по следећем реду: из Сентамаша полази за Ујвидек изјутра у 7 и по подне у 2 часа, а из Ујвидека полази за Сентамаш у 12,30 и 18,15 часова.

— Жена која је упорно желела своју смрт. Жена Иштвана Папаја, сегедског грађанина, раније је већ у два маха покушавала да изврши самоубиство, али јој то није пошло за руком. Међутим, на Велики Петак она је попила већу количину луминала и услед тешких унутарњих повреда умрла у болници.

— У шумама је забрањено паљење ватре. Надлежне власти саопштиле су у целој земљи, путем плаката, којима се скреће пажња излетницима, туристима и осталој публици, која одлази у природу, да се према постојећим прописима по шумама не смеју палити ватре. Исто тако забрањено је у шуми бацати запаљене шибице и друге предмете, као и држање прибора за осветљење, који су лако запаљиви. У кругу од сто метара око шуме, дозвољено је паљење ватре само уз дозволу дотичног среског начелника. Преступи против ових прописа најстрожије ће се кажњавати.

— Непријатан епилог крајумчарења чипака. Трговац ручним радовима уд. Вилмоша Шебека замолила је земљорадника Ваша да од фирме Фабер у Великом Бечкереку прими њену чипку у дужини од 75 метара, и тајном је пренесе на мађарску територију. Да би тај циљ постигла, она је покушала да преко Ваша прокрајумчари 500 пенга. Погранične власти откриле су ову махинацију и повеле поступак против удвојице. Сада је казнени суд у Будапешти Ваша осудио на 4 месеца затвора, а удову Шебек на 5 месеци затвора и осетну новчану казну.

— **Градоначелник Сабадке издао је проглас бившем југословенском чиновништву** као и пензионерима, да почев од 10 јануара могу преузети потребне тисканице на којима треба да траже да им се стави у течај пензија, односно да им се регулишу принадлежности отказа, пензије или отпремнине. Ове тисканице издаваће се у соби број 46 на I спрату.

— **Двоструко разбојништво у Њиређхази.** У непосредној близини Њиређхазе десило се, кад су већина варошана отишли у цркву, језиво двоструко убиство. Непознати убица и разбојник на зверски начин је убио 60-годишњег поседника Јожефа Богара и његову жену. Злочинац је после извршења свог гнусног дела однео из Богарове куће 2000 пенга у готовом новцу и штедну уложну књижицу с улогом на 16.000 пенга. За убицом и разбојником жандармерија води свестрану истрагу.

— **Превернут трактор згњечио поседника** и због тога је био позват на одговорност Јожеф Кираљ из Бачкошутфалва. Трактор се претурио и згњечио власника Јаноша Солгу који је одмах на месту умро. Суд у Сабадки сада је расправио ову ствар и Кираља је осудио условно на два месеца затвора.

— **Димничари против укидања њиховог заната.** Јавља се из Будапеште: Као што је познато Савез мађарских градова заузео је пре извесног времена став, да се димничарски занат укине, односно да се по варошима чишћење димњака пренесе у домаће руковање. Савез је у том погледу већ поднео свој предлог влади. Удружење димничара у Престоници најоштрије је протестовало против овог плана, указујући на 600-годишњу прошлост овога заната. Димничари су у одбрани својих сталежних интереса поднели, такође, меморандум влади.

— **Чувена мађарска глумица Була Елма** гостоваће у току идуће недеље у Градском позоришту у Сабадки. За њено гостовање чине се велике припреме. Она ће наступити у комаду „Супруг за 2000 пенга“.

— **Карташка рација у Будапешти.** У наставку својих недавно заведених рација по кавванама, где су се могли наслућивати ноторни карташи, престонички полициски органи извршили су рацију у кавани „Палас“ у Ракоцијевој улици. Затечено је при кartању 145 особа, чије легитимисање је трајало око пет часова. После обављене контроле, све су особе пуштене на слободу.

— **Коморски дан у Сабадки** приредиће се у суботу 11 априла у вече у пола осам у просторијама Барош-а. Том приликом долази у Сабадку министарски комесар г. д-р Ђула Кочонди и гл. секретар Сегединске трговачке коморе г. д-р Алајош Демењ.

— **У пажњу читаоцима „Нове поште“ у Будапешти. Ради обавештења наших читалаца у Будапешти саопштавамо да се „Нова пошта“ може добити у трафици ХАНКЕ, Будапешт, IV, Вереш Палне ул. 6 (прекопута Текелијанума).**

ПРИВРЕДА

Бразилијански рудници гвожђа

Бразилија је у гвозденим рудама једна од најбогатијих земаља на свету, али и од најмање искоришћених. Скоро свака од северних бразилијанских државица садржи гвоздене руде, но досад се показивало интересовање за ову експлоатацију само у једној од њих, Минас Герес. Ова држава располаже са резервама, по званичној процени, у износу од 1500 мил. тона компактне хематит-руде, која садржи 65% железа, затим 3500 милиона тона итабирит-руде, са 50—60% железа, и 10.000 милиона тона друге руде, са 30—50% садржаја гвожђа.

Рудници ове државе простиру се на 160 км. у дужину и 100 км. у ширину. Северни део ових мајдана налази се у околини Итабире, где су и најбогатији рудници споменуте хематит-руде, а које се рудно подручје сада развија у јакој мери.

Што је досадања производња гвоздене руде у Бразилији још увек мала (године 1938 извоз је износио свега 363.000 тона), узрок су у првом реду оскудна саобраћајна средства за довоз к мору, а и спромаштво у капиталу. Сада, међутим, потребни капитал ће дати Велика Британија, а истовремено Сједињене државе ставиле су на расположење кредит од 14 милиона долара за допунску изградњу железнице „Викторија Минас“ до пристаништа, као и за преуређење саме луке у експортне сврхе. Бразилија ће се за све ово одуживати гвозденом рудом.

Садања „Викторија Минас“ железничка пруга, преко које се, као једине путне линије, обављао транспорт итабиранске гвоздене руде, дугачка је 480 км., али је ускотрачна и има премало теретних кола.

Месечни капацитет њен износи свега неколико хиљада тона. Но изградњом новог дела пруге до самог рудника, повећањем вагонског парка, и изградњом ауто-ограде до железнице, овај капацитет ће се моћи подићи на 4 милиона тона, што је огромна разлика. Такав развој рудника био би, у првом реду, од неизмерне користи по саму Бразилију, пошто би се привредни живот ове државе, који засад зависи једино од могућности пласирања својих неизмерних количина каве, развио и у другом правцу.

— **Подземна вода има и људских жртаве.** У среду по подне срушила се у Бегечу кућа Стевана Мачкова за време док се он са целом својом породицом налазио у кући. Услед јаке навале подземне воде зидови куће су се за трен ока срушили и затрпали целу породицу. Одмах после тога општински редари и суседи приступили су спасавању. Од чланова породице Мачкова спасени су сви сем његовог десетогодишњег сина, који је нашао смрт под рушевинама. Сам Мачков такође је претрпео тешке повреде.

— **Курсеви за италијански језик у Риму за странце.** Као што је недавно већ јављено, ове године ће се у Риму, исто тако као и у Перуђи, отворити течајеви за италијански језик и културу, које организује национални завод за стварање културних веза на страни. Распоред течаја за италијански језик је овај: почетнички, средњи и виши течај (књижевност). Наставне предмете културног течаја претстављају италијанска уметност и историја. Сваки учесник течаја има повластицу од 50% на железницама, а поред тога бесплатну улазницу за посећивање свих музеја и сликарских галерија. Виза пасоша је бесплатна. Уписнина износи 200 лира. Сваки течај траје месец дана. Сва подробнија обавештења даје заинтересованима секретијат експозитуре Италијанског културног Института у Ујвидеку, Хорти Миклош булевар 12. Административна палата I спрат 29.

— **Почев од 9 априла у Загребу дозвољен боравак на улици до 11 часова увече.** До сада је у Загребу постојао пропис да се грађани могу задржавати на улицама само до 10 часова увече. У то доба имали су сви биоскопи, позоришта и други јавни локали да буду затворени. Почев од 9 априла час разлаза продужен је за један сат, тојест до 11 часова увече. Станови у хрватској Престоници морају се и надаље између 8 часова увече и 5 часова изјутра замрачивати.

— **Лопов из Осивца осуђен на годину дана строгог затвора.** Зомборски суд претресао је кривицу надничара Милорада Бикицког из Осивца који је био оптужен за вишеструке веће и мање крађе, које је вршио у селу и његовом атару. Бикицки се пред судом бранио дуготрајном беспослицом. Осуђен је на годину дана строгог затвора.

— **Промена у саобраћају клипера између Европе и Америке.** Према једној вести из Лисабона, клипери који су се до сада заустављали у лисабонској луци, убудуће ће пристајати у једној већој луци у Северној Ирској. Путници, који буду стизали клиперима из Америке, а желе да продуже пут за европски континент, биће превезени енглеским путничким возовима до Лисабона.

— **Весело вече у Високој школи музичке уметности у Будапешти** приређује се 11 маја у 8 часова увече, чији чисти приход ће се приложити мађарском Црвеном крсту. С обзиром на добротворну сврху ове приредбе сви културни кругови у Престоници већ сада врше велике припреме да би обезбедили њен успех.

НАЈЛЕПШИ ПОКЛОН је гарнитура женског рубља. Дивна израда, јевтине цене. „ЛИДО“, Ујвидек, Јокаи Мор улица 31. 355

— **Експлозија терпентина изазвала тешку несрећу.** У радионици глачилаца патоса Бођаија у Секешфехервару сопственик је са својом радницом загрејавао терпентин. Услед јаке ватре, терпентин је проврио и експлодирао, изазивајући пожар. Бођаи и његова радница претрпели су при томе тешке повреде.

— **Требовање зоби и пролећног јечма у Сабадки** извршиће се од 9 до 14 априла. Требовати могу мали поседници, који имају мање од 20 јутара земље. Требовање се врши у уреду за снабдевање, у надлежном кварту.

— **Ауторско вече пианисте Кароља Кромбхолца.** У свечаној сали Конзерваторијума Јужног Краја приредиће познати пианиста Кароль Кромбхолц своје ауторско вече у среду, 15 априла, са почетком у 7 и по часова. Кромбхолц је професор овдашњег Конзерваторијума. Цене улазница од 1—3 пенга, а могу се у претпродаји добити код секретаријата Конзерваторијума, Булевар Хорти Миклош 3, у књижари Немачке штампарије и издавачког акционарског друштва, улица Адолфа Хитлера 16 и у фото-радњи Барта и Друг, Мусолинијев пут 30. За овај концерт влада међу нашим љубитељима музике најживље интересовање.

— **Цигљане раде пуном паром.** Према обавештењима из стручних кругова, надлежни се старају да у првом реду снабдеју са довољним количинама цигаља оне крајеве наше земље који су страдали услед поплаве или подземне воде. Према мишљењу стручњака, снабдевање потрошача цигљама биће потпуно задовољавајуће јер се верује да ће цигљане за време пролећне сезоне стопроцентно остварити свој радни програм, што значи да ће радити пуном паром.

— **Вести из Паланке.** У општинској кући у Опаланци почело се оверавањем мера за тежину и запремину. Општинско поглаварство позива све оне који употребљавају при продаји својих производа кантаре или циментe, да се најдаље до 17 априла пријаве ради оверавања, пошто ће доцније употреба неоверених мера бити строго забрањена. — Пролећна визитација коња почиње у Опаланци 10 априла. Сваки сопственик коња дужан је под теретом казне да доведе свога коња на визитацију. — Они који још нису добили карте за шећер, нека се пријаве у канцеларији Дома Црвеног крста, где ће их примити.

— **Девојчица из колевке пала на усијани шпорет.** У Сомбатхељу десила се језива трагедија у кући земљорадника Иштвана Пестерића. Његова једногодишња ћерчица налазила се у колевци непосредно поред шпорета, док је он радио у дворишту. Детенце се играло у колевци и из несмотрености испало из колевке на усијани шпорет. Кад је отац наишао, дете је већ било издахнуло.

— **Затварање биоскопа у Паризу.** Због потребне штедње електричне струје, париске власти поновно су одредиле затварање извесног броја биоскопа на територији града. У унутрашњим квартовима Париза укупно је 42, а у спољним 48 филмских позоришта принуђено да обустави претставе.

У ПАЖЊУ РАТНИХ ИНВАЛИДА!

Позивамо све другове да се појаве на свечаностима поводом ослобођења, која ће се одржати 12 априла у 9 часова пре подне. Скуп у црквеној порти католичке Катедрале. — Управа Удружења ратних инвалида. 541

У ПАЖЊУ РАТНИХ УДОВИЦА!

Умољавају се све ратне удовице да се у сопственом интересу одмах пријаве у нашој канцеларији у улици Пумера Шандора број 1. — Управа Удружења ратних инвалида. 542

КАКО СЕ СВЕТ ДОВИЈА...

Ратна рационализација у целом свету

Ниједна земља на нашој планети није поштеђена од тешких последица рата

Данас, када бесни рат на свима континентима, заиста, нема ни једне земље на нашој планети која не би осећала тешке последице тога рата, без обзира да ли је зарађена или се налази међу малобројним неутралним земљама. Навешћемо укратко каква ограничења у вези са ратном рационализацијом намирница постоје у појединим земљама како у Европи тако и ван ње.

Као што смо већ раније јавили у **Немачкој** су поново смањени оброци животних намирница. Недељни оброк хлеба смањен је за 25 дека, а месо са 10 дека, док је недељни оброк масти смањен са 6¼ деке. Према томе у Немачкој недељни оброк износи 2 кг. хлеба, 30 дека меса и 20½ дека масти. Тешки физички радници, произвођачи и чланови војне силе уживају и даље повећане оброке.

Јапан је решио недавно да изврши пацификацију Филипинских острва — у шта Јапанци уосталом не сумњају, у том случају ће се тамо уместо производње шећерне репе великог стила, више форсирати производња памука, пошто производња шећера са острва Јаве даје довољне количине да својим експортом задовољи целу потребу Азије, док је памук у том делу света неопходно потребан и у њему се осећа велика оскудица.

У **Енглеској** је строго забрањено фабриковање кухињског посуђа. Тиме британска влада жели да постигне штедњу на пољу сировина, односно да сировине обезбеди за употребу у ратне сврхе.

Јавно снабдевање **Енглеске** спроводи се више у знаку принудне исхране. Према једној недавно објављеној наредби почев од 1 маја забрањено је шити мушка одела на два реда, а исто тако је забрањено ношење мушких панталона са манжетама.

У **Швајцарској** је биро за јавно снабдевање организовао нову установу која је позвана да од отпадака риба, по одговарајућем поступку, производи уље подесно за индустриске сврхе.

У **Француској** су заведене недавно мере на пољу ограничења потрошње вина. Оброк вина износи месечно један литар по глави, а за тешке физичке раднике од 2 односно 3 литра.

У **Аргентини** је наређено да се земљиште, до сада посејано кукурузом за 20 од сто смањи, како би се на место кукуруза могли производити артикли у којима земља оскудева.

Свет око нас

У Америци забрањене реформе на пољу женске моде

Према писању шведског листа Ниа Даглихт Алеханда, амерички биро за ратну производњу издао је недавно наредбу, којом се за сво време трајања рата забрањује да се на пољу женске моде заводе било какве реформе. Сматра се да је сврха ове нове мере америчке владе, да се појачаном штедњом текстилне робе осигура што већа количина тканина за униформе ратника.

—о—

КРИТИКА ПОЗНАТОГ ЕНГЛЕСКОГ КЊИЖЕВНИКА ВЕЛСА

Популарни енглески књижевник и романсијер Херберт Џ. Велс објавио је недавно своје најновије дело под насловом: „Нови свет". Он у том свом делу са неумитном критиком испитује проблем да ли Енглеска данас располаже са таквом идејом, која би свету могла да пружи нов и бољи поредак. У своме делу Велс оштро критикује енглеско друштво и констатује следеће: „Данашња Енглеска у многоме потсећа на социјални хаос који је владао у Русији 1917. Према данашњој влади у Енглеској осећа се велико неповерење". На крају Велс наводи да се Енглеска данас налази у веома тешком и непријатном положају.

ОСАМДЕСЕТОГОДИШЊИЦА НЕМАЧКЕ ЦИГАРЕТЕ

Прва немачка фабрика цигарета почела је свој рад 1862 у Дрездену. За производе ове јединствене фабрике показало се међу љубитељима дуванских продуката, већ у самом почетку, огромно интересовање и производња фабрике је из године у годину све више расла. Док је дрезденска фабрика прве године фабриковала свега 50.000 комада цигарета, дотле је већ 1912 та цифра достигла завидну висину од 10 милијарди комада. Данас ова иста фабрика производи преко 50 милијарди комада цигарета разних врста. Заслуга производње цигарета машинским путем припада славном немачком проналазачу Отону Бергштресеру, који је свој изум патентовао 1881 године.

ЕЛЕКТРИЧНЕ ПЕЋИ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИКЕ

Немачка влада поклања највећу пажњу питању снабдевања моторном снагом села, односно пољопривредника. Данас се по разним селима Рајха налазе у погону око 110.000 мотора јачег капацитета. За последње две године немачки пољопривредници добили су по веома јевтиној цени специјалне машине теране електричним мотором, које аутоматски хране стоку. Сада се по немачким селима у већем броју раздељују електричне пећи најновијег типа за печење хлеба.

□ **Ознаке јапанског царског достојанства.** Историске ознаке јапанског царског достојанства су: једно округло метално огледало, венац од драгог камења и један старински мач. За све ове три ознаке везана је једна митска легенда. Са металним огледалом примамили су небесни богови Сунце, „богињу која расветљава небо", из пећине где се она сакрила од напада свога брата, необузданога бога мора. То огледало, и венац од драгог камења, донели су онда богови као дар Сунцу. Сусано, необуздани морски бог, побегао је на острво Хонго, где је на лукав начин убио осмоглавог змаја пошто га је претходно опио вином од пиринча. Кад је затим поотсецао змају свих осам глава, и у касапљењу стигао до репа, ту му коп-ље запне за један тврд предмет, — у телу моћнога змаја био је сакривен један скупоцен мач. Те три старе реликвије мистичког порекла су до данас сачуване као ознаке царског достојанства у Јапану.

● **Обичај пописивања становника** постојао је већ и у старом веку. Међутим, овај попис у античком свету није био толико лак и једноставан као данас. Стари Римљани су морали да излазе пред комисију за попис становништва, која се налазила на окупу на Форуму.

● **Први сламни шешири** ношени су у Европи већ у X веку. Тада је сламни шешир важио као народна ношња Саксонаца.

● **Најстарија гостионица** у Немачкој „Ризе" (Див) у варошици Милтенберг постоји већ пуних 600 година. У њу су кроз векове залазиле славне и истакнуте личности, не само из Немачке, већ и из иностранства.

● **У музеју у Бремену** чува се једно пржено зрно јечма, за које археолошки стручњаци тврде да је старо више од 8.000 година. Из тога произлази, да су прастановници Европе већ у томе добу знали за јечмену кафу.

● **Свега 8 од сто** целокупног становништва Индије зна читати и писати.

● **Један од најинтересантнијих** предмета бриселског државног музеја је примерак париских новина старих 100 година. Ове новине су се, због претерано високог пореза на хартију, штампале на платну. Овај примерак неки кијавичави париски грађанин употребио је као — џепну марамицу.

● **У Мајнингену** ускоро ће бити отворен музеј — музичке уметности. Ова варошица у Немачкој није била до сада толико позната у иностран- Овај примерак неки кијавичави париски грађанин употребио је као ришну уметност.

Укрштене речи

Број 70

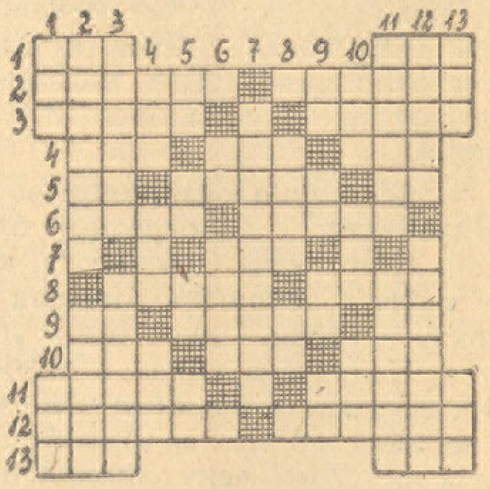

Водоравно: 1. чуло вида — уљана биљка; 2. мала црквица — интерес; 3. пљачкати — сугласник — сањив; 4. женско име — далматинско острво — стари феничански град; 5. иницијали нашег књижевника — суд за кафу — два сугласника; 6. Николи (обрнуто) — стара вредносна ствар; 7. сугласник — сугласник — врбак — сугласник — сугласник; 8. музикална фантазија (скроз); 9. напоље (мађарски) — дармар — слово латинице; 10. стиче знање — иницијали нашег књижевника — умире; 11. тако су Христу клицали у Јерусалиму — овеза — грчко слово (у падежу); 12. варош у Италији — кланац; 13. немачки ратни брод (у падежу, скроз).

Усправно: 1. стара мера за тежину — ходите (неправилно); 2. војничка пушка — безрепом; 3. сељачка обућа — име енглеског краља „Лавово Срце"; 4. страно женско име — мушко име — једини (провинцијализам); 5. кинеско име — притока Дунава — Његошеви иницијали — слово француске азбуке; 6. узвик — иницијали нашег песника — кецом — самогласник; 7. противречности; 8. самогласник — посорница — зол — сугласник; 9. вец — иницијали нашег драмског писца — честа скраћеница — угао (немачки, обрнуто); 10. шаховски израз — овде (француски) — супротно од пост; 11. лудак (неправилно) — српска деспотица (у падежу); 12. границе села — супротно од луд; 13. варош у Француској — мушко име.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 69

Водоравно: 1. подушје; 2. каса — р — Арап; 3. опа — Сас — оба; 4. терор — Милос; 5. З(ев)с — пртен — Н(икола) Т(есла); 6. Итака — нидер; 7. кор — хра(м) — мни; 8. алах — т — тата; 9. папирус.

Усправно: 1. Корзика; 2. апостол; 3. псар — пара; 4. о, а — к, пе — ха; 5. д — страх — п; 6. ура — т — рти; 7. ш — смена — р; 8. ја — ини — ту; 9. Ерол — Саид; 10. абонент; 11. пастрма.

АУТОМАТ ЗА МЕРЕЊЕ КРВОТОКА

Амерички научник Џемс Лејтон је пронашао аутомат за мерење крвотока. Сваки амерички грађанин, који би желео да зна како му функционише крвоток, треба само да убаци два цента и аутомат на једној табли одмах показује колико износи његов крвоток, да ли је нормалан или даје повода за забринутост. Примећује се да је интересовање за ову нову врсту аутомата у целој Америци огромно.

Кухињска со као одличан лек

Опште је позната ствар, да кухињска со у нашој свакодневној исхрани игра необично важну улогу. Познато је и то, да код извесних болести није за препоруку да се употребљавају веће количине соли, а понекад лекар прописује и дијете, у којима се со сасвим изоставља. То је, у првом реду, потребно лицима оболелим на бубрезима, код људи који имају повишени крвни притисак, болују од водене болести и томе слично.

Према најновијим истраживањима медицинских стручњака, помоћу кухињске соли могу се постићи веома повољни резултати при лечењу дијабетичара, код којих се јављају нервни напади или поремећаји у крвотоку. Утврђено је поред тога и то, да кухињска со одлично надокнађује велики губитак влаге у човечјем организму, који изазива претерано знојење услед повишене температуре или, например, услед јаке жеге у тропским крајевима. Болесницима са повишеном температуром и становницима тропских крајева, који много страдају од претераног презнојавања, лекари у новије време препоручују да у својој свакодневној исхрани узимају повећане количине кухињске соли.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

АНЖЕЛИН ИЗУМ

Жак Констан

Анжела Турбеј имала је заиста златног мужа, вредног и верног, који је од јутра до мрака аргатовао за своју младу и ванредно лепу жену, само да би јој створио лепши и удобнији живот. Али она је спадала у ред оних раскалашних и лакомислених жена, којима муж никада не зарађује доста и стога се решила да на оригиналан начин повећа своје приходе за тоалете, козметику и остале луксузне ствари, о којима је непрекидно сањала.

Анжела је била чланица једног добротворног женског друштва и то је свестрано искористила да дође до сталних и сигурних прихода. Она би сваког дана, да њен муж о томе не зна, посећивала куће богатих и неожењених мушкараца, за које је знала да су љубитељи лепих жена и да нису са раскида да направе малу, пролазну љубавну авантуру. Анжела се при тим излетима служила оригиналним триком, који је називала „сопственим изумом“.

Када би се пријавила соборици или слузи богатог момка, она би рекла да је дошла по налогу женског добротворног друштва и да има важан разговор са домаћином. Обично су лепу и заводљиву младу жену одмах пријављивали и господар куће је брзо примао у свом салону лепу Анжелу. Али дешавало се и то да је она морала дуго чекати, нарочито ако је било говора о неком гордом и надувеном богаташу.

Кад би чула да се приближују кораци, Анжела би подигла ногу на прву фотељу, повукла мантил и сукњу мало више изнад колена, тако да јој горњи део ногу извирује. Знала је добро да та слика највише привлачи мушкарчев поглед.

А кад би јој домаћин пришао, она би се, тобоже, изненадила и тргла, што је непознати човек затекао у таквом интимном положају, па се почела извињавати умилним гласом:

— Молим вас, извините, господине, али ме стално прати малер... Баш малочас су ми пукле подвезице, а верујте ми, биле су сасвим нове... Јутрос сам их купила... Ево, погледајте и сами...

И Анжела је, не устручавајући се много пред мушкарцем, показивала сву облину и белину својих лепих ногу.

Мушкарац у највише случајева није могао да одоли овој заносној слици. И ствар се свршавала онако, како је то Анжела желела...

*

Добровољног прилога је било увек, тај новац је Анжела поштено предавала свом удружењу, али је у исто време од љубазног домаћина добијала поклоне, па и веће суме новаца, јер су сви они били дубоко тронути њеним лепим и дирљивим говорима о доброчинству, о племенитости човечје душе и потреби помагања сиротиње... Неки од ових великодушних добротвора је чак замолио Анжелу, да га неизоставно посети и приликом наредног скупљања прилога. А Анжела се на тај позив веома радо одазивала...

*

Анжела Турбеј је знала да оно што она ради није нимало лепо ни часно, а најмање законом дозвољено. То је обичан хохштаплерај. Па још и да сазна за то њено скупљање прилога њен строги и морални муж? ... Тај би јој, сасвим сигурно, испалио неколико револверских метака у груди...

Али овај посао је био рентабилан и Анжела се није могла више да одрекне од злочина и неворотва. То јој је постала права страст, манија. А једног дана она је ипак долијала...

Кад је једног јутра чекала у стану г. Варела, слуга је веома љубазно дочекао и рекао да ће г. Варел одмах доћи. Анжела је заузела своју стару позу: ставила је ногу на фотељу и навукла мантил и сукњу. Чула је о г. Варелу да је веома добар и издашан човек. Ускоро је зачула кораке из собе иза леђа. Отворила су се врата и тешки мушки окраци су сада сасвим близу одјекивали.

Домаћин је био висок, снажан, елегантно одевен мушкарац и некако се подругљиво осмехивао, кад је посматрао шта Анжела са својим подвезицама ради.

Млада жена је почела по обичају:

— Извините, господине...

Али домаћин је одмах прекинуо:

— Не трудите се, драга пријатељице, али ја већ унапред знам шта желите да ми кажете: “... Стално ме прати малер... Баш малочас су ми пукле подвезице, а биле су сасвим нове... Верујте ми, јутрос сам их купила...“ Зар нисам погодио, Анжела Турбеј? У име закона, ви сте ухапшени као опасна варалица, за којом је полиција у Паризу већ дуже времена трагала. Сада сте најзад пали у нашу мрежу, лепа птичице...

Тек на главном претресу је Анжела сазнала, да је за њен оригиналан изум знао и њен муж и он сам је пријавио полицији...

КАДА ЈЕ КЕЛНЕР СНАЖАН...

— Келнер, молим вас реците оном вашем мршавом колеги да дође овамо.

— Шта сте хтели, милостива госпођо?

— Мој муж хоће да се нешто потужи на сервирање.

Колику врућину може човек да издржи

Утврђена је чињеница да је становник много осетљивији на врућину него сељак, који и при највећој жези може да врши пољске радове. Европски човек, чиновник, већ при врућини од 35—38 степени једва може у канцеларији да ради, и чини му се да већу врућину уопште не би могао издржати. То је, међутим, нетачно, како тврди, на основу властитих огледа, бугарски професор Сресно. „Ја сам се — вели он — бавио 20 минута у једној парној комори, где је топлота износила 55 степени, и притом сам стално мерио своју температуру, која се није попела на више од 40 степени. Приликом другог мојег огледа, нас 19 смо боравили у једној малој собици, у којој је угрејана пећ развила топлоту од 65 степени. Цело је друштво могло лепо да издржи овај степен врућине, а сви су уз то били обучени“. Бугарски научник држи да је граница топлоте коју човек може да издржи 70 до 75 степени.

Шпијунска борба између две крајности: Истока и Запада

Пише В. Спасић (62)

Велика и живописна варош, убрзо се испунила светом, који је долазио на велики вашар. Енглески официри отсели су у једном мањем сарају, у близини краљевског дворца. Собе без намештаја, са подом од иловаче, мизерно окречене, нису баш имале неки примамљив изглед. Једино је странце могло да умири сазнање, да се на поду налазе нове асуре.

Сасвим је природно, да су префињени и на конфор навикнути Енглези одмах све собе испунили намештајем. Од вуне и коњске длаке направили су јастуке, а од ових канабета. На асуру су положили шарене ћилимове, а оне још шареније на канабета. У оближњем базару набавили су сточић од бамбусове трске. А шта би више и требало у једној авганистанској хотелској соби? Водоскок, који је жуборио у средини дворишта, савршено је могао да замени модерни водовод.

ЧОВЕЧУЉАК У РАСКОШНОМ ОДЕЛУ

Трговци из Бохаре су своју раскошну и обилну робу поразмештали по великом дворишту сараја за караване код северне капије. Под каменим ивицама дворишта са стубовима импровизирали су своје кабине за становање и продају робе. У тим малим кабинама налазили су се скупоцени ћилими, оружје, ковани бакарни судови, дивни кујунџиски радови, везови, перзиске коже и разне друге ствари у сликовитој мешавини.

Пред једном кабином клањао се муштеријама човечуљак, одевен у раскошно, шаролико одело. Судећи по том његовом оделу, морао је спадати међу најугледније бохарске трговце. На себи је имао узане, као снег беле чојане чакшире, копоран дуванске боје, који је допирао до колена и светло плавим пером украшен турбан, били су главни украси овог одела. Његов балчак мача, украшен скупоценим везом, био је сав начичкан скупоценим драгим камењем у величини биберовог семена. Његови бркови, црни као гар, потсећали су на гавранова крила и покривали су му скоро три четвртине лица, изнад којег се испод турбана показивала, замршена, давно нечешљана коса. Његова кожа црначки браон боје била је у суштом контрасту са његовим плаво сивим очима.

Овај раскошан и обилан вашар, са својим разноврсним артиклима, донетим из далеких крајева, привукао је скоро половину становника Кабула у двориште сараја за караван. Ту је од јутра до мрака владала невероватна ужурбаност и комешање. Ово комешање и бука појачали су се, када су се појавили енглески сахиби, у белим оделима и са шлемовима на глави.

Херименови и Вебови су заједно дошли у сарај да пазаре. За њима су пошли гониоци мазга са празним корпама. Честите и храбре коњанике маскиране као гониоце мазги очигледно је бунила ова нова ношња. Никако се нису могли да снађу у широким авганистанским чакширама, дугом кафтану и са јагњећом капуљачом на глави. Али сваки од њих носио је око свога паса по два револвера, а то су и урођеници знали.

Бркати бохарски трговац ниског раста бучно је препоручивао своју робу, тако да су Веб и његова жена застали пред његовом кабином. Трговац је говорио страшним енглеским језиком.

Ускоро им је пришао и Херимен и штапом дотакао један мањи ћилим упитавши:

— За колико ћеш га продати?

— О, мој бохарски ћилиме, који блисташ као свила! Понос и дика мојих очију, теби ћу га дати на поклон, о сахибе! Да, поклонићу ти га, бели сине Авганистана, штићениче Алаха и љубимче Хулика...

— Доста, доста, — насмејао се Херимен, — шта тражиш за ову крпу?

— Ти од мене захтеваш мој понос и моју дику, о сахибе. То је најлепши комад моје радње. Нека ти то буде поклон. За 150 рупија је твој.

Херимен је већ био подигао мали ћилим и сада га бацио хитро као да се дочепао за коприву.

(Наставиће се)

Данас

Петак, 10 априла 1942 године.
Преп. о. Иларион нови.
Сунце излази у 5 часова и 15 минута, а залази у 18 часова и 47 минута.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Гросингер м-р Јован, Мусолини пут број 30 (телефон 27—40).

Поповић-апотека, II Ракоци Ференц улица бр. 124 (телефон 38—74).

✱

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени: 5 женских и 2 мушка детета.

Венчани: Молдвај Шандор, градски порески чиновник и Слифка Магдолна.

Умрли: Мраовић Розамеја-Јелисавета, дете старо 4 и по месеца.

✱

РАДИО

10 април 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Забавна музика ● **11.20:** Филхармониски концерт ● **12.10:** Концерт радио оркестра ● **14.00:** Виолински концерт ● **14.15:** Певање шпанских мелодија ● **15.20:** Концерт полициског оркестра ● **18.00:** Певање уз пратњу цез трио ● **18.40:** Увертира из Веберове опере „Оберон" ● **19.50:** Мађарске народне песме уз пратњу циганске музике ● **21.00:** Музика за игру ● **22.10:** Концерт салонског оркестра и певање (пренос из кафане) ● **23.25:** Народне песме уз пратњу циганске музике.

✱

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Сабадку: 4.38.

За Зомбор: 4.06, 10.54, 13.50 (Сеплигет—Паланка), 17.26.

За Тител: 6.15, 14.02 и 20.20.

За Зенту—Сегед: 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40.

Из Будапеште: 11.11 и 23.14.

Из Сабадке: 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

Из Зомбора: 7.32, 9.15 (само из Паланке—Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из Титела: 5.29, 15.30, 19.40.

Из Сегеда—Зенте: 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

✱

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

Дунав: Комаром 416 (—6), Будапешт 387 (—9), Пакш 312 (—13), Баја 468 (—12), Мохач 505 (—11), Бездан 542 (—9), Гомбош 606 (—9).

Драва: Барч 027 (—11).

Тиса: Вашарошнамењ 184 (—12), Токај 366 (—2), Тисафиред 386 (+8), Чонград 577 (+3), Сегед 577 (+3), Тител 658 (—3).

Уметнички фото-завод

„РНОЛД"

543 Уметнички снимци, уљени портрети, увеличавања, фотографски цртежи.

Фотографије за легитимације и аматерски снимци у специјалној изради

Хорти Миклош шугар ут 11.

ПОСЛЕДЊИ МИНУТ

Мађарска делегација на прослави годишњице независности Хрватске стигла у Загреб

Загреб, 9 априла. — **У вези са претстојећом прославом годишњице независности Хрватске, данас су у Загреб стигли чланови мађарске делегације на челу са изванредним послаником и опуномоћеним министром Анталом Улајн-Ревицким, који ће на прослави заступати министра спољних послова. Са делегацијом је стигла и једна већа група виших официра. Мађарску делегацију је код Копривнице на граници срдачним говором дочекао ванредни посланик и опуномоћени министар др. Милорад Стражницки. На загребачкој железничкој станици делегацију је дочекао и поздравио министар спољних послова Лорковић и велики број угледних цивилних и војних личности. (МТИ).**

БРОЈ УХАПШЕНИХ СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА У САД

Вашингтон, 9 априла. (Б. Т.) Министар правде саопштио је да се данас на територији целе америчке Уније налази у затвору укупно 7805 непријатељских држављана, који су стављени у затвор због политичке непоузданости. Од ових политичких заточеника, 4397 су Јапанци, 2307 Немци, 1101 Италијани.

НОВИ УСПЕСИ НЕМАЧКИХ И ФИНСКИХ ТРУПА НА СЕВЕРУ

Хелсинки, 9 априла. (МТИ) Како ДНБ јавља, 9 априла финске и немачке трупе извршиле су на северном делу фронта снажан напад против непријатеља и успеле да заузму једно село и знатну количину ратног материјала. У ваздушним борбама на том сектору фронта немачки и фински авиони оборили су за два дана 17 совјетских апарата.

СПОРТ

Футбалско первенство у Протекторату

Иако побеђена од слабијег ск. „Кладна", „Славија" је и даље на челу табеле

Првенство у футбалу у Протекторату сада се налази у пуном јеку и последње коло донело је неколико изненађења.

На челу табеле налази се прашка „Славија", која има 22 бода. „Славија је показала до сада најбољи футбал, онај из „старе чешке футбалске школе", те се може рећи да са правом треба да понесе титулу првака. Истина, изненада, прошле недеље у двобоју са С. к. „Кладном", „Славија" је изгубила са резултатом 4:3 (1:1). С. к. „Кладно", који се налази на деветом месту табеле овом приликом, што раније није био случај, приказао је готово невиђену игру, тако да је после огорчене и праве првенствене борбе победио првога са табеле — „Славију" — са горњим резултатом. Ипак ова изгубљена два бода „Славији" неће помутити пут ка победи.

Друго изненађење је **победа С. к. „Простејова" над „Спартом".** Резултат 3:0 (1:0), одговара игри и после ове изгубљене борбе „Спарта" је дефинитивно изгубила све наде на бољи положај у првенству. Она се сада налази на последњем месту табеле.

Други на табели и опасан конкурент „Славије", **„Бохемија" победила је С. к. „Оломуц"** са резултатом 7:3 (5:0).

„Пардубице" — „Полабан" 5:0 (3:0), „Полабан" у овој игри није био уопште озбиљан противник.

„Жиденице" су победиле с. к. „Пилзен" са резултатом 3:2 (1:1).

„Викторија Пилзен" играла је нерешено са „Батом" из Злина и резултат 3:3 одговара игри, иако је „Викторија" имала више шанса за победу.

Табела првенства у Протекторату је следећа:

1. СК Славија	14	11	0	3	59:29	22
2. Бохемиа	14	8	3	3	58:39	19
3. СК Пардубице	14	8	1	5	32:26	17
4. СК Пилзен	14	7	2	5	46:33	16
5. СК Простејов	14	6	4	4	29:31	16
6. Викториа П.	14	6	3	5	31:35	15
7. Оломиц	14	5	3	6	35:36	13
8. Бата Злин	14	4	4	6	35:38	12
9. СК Кладно	14	5	2	7	39:18	12
10. СК Жиденице	14	4	3	7	43:47	11
11. Полабан Нимб.	14	3	4	7	24:48	10
12. АК Спарта	14	2	1	11	22:43	5

БАЧКА ИГРА У НЕДЕЉУ ПРВЕНСТВЕНУ УТАКМИЦУ У КУЛИ

У недељу, 12 априла о. г., одиграће се првенствена утакмица у Кули између КАФК-а и Бачке из Сабадке. Боје КАФК-а браниће: Пренингер — Гомбар, Форош — Шленендер, Пајваш, Шмит — Саузер, Мер, Гергеви, Тремли и Клешпиц. За ову утакмицу влада велико интересовање.

САК (Силбаш)—СКШ (Ошове) 4:2 (2:2)

На први дан Ускрса одиграна је у Силбашу фудбалска утакмица између САК-а из Силбаша и СКШ-а из Ошове. Голове су дали: Лешков Владимир 3 гола и Лешков Тошко 1 гол. Најбољи на терну био је Јоца Алексић.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем поште администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иброчић, Бардоши Ласло у. 2.

ПРОДАЈЕ СЕ буре за лед, котао са котларницом, орман за животне намирнице на тезгу и друге ствари Погледати само пре подне Калвин тер 3 приземно. 502

МАЂАРСКЕ ЗАСТАВЕ са круном или без круне могу се добити у највећем избору: Варга Јожеф, II Ракоци Ференц 36 у дворишту. 504

БИКА висине 150 цм., тешког 650 кг. старог 22 мес., комисијски примљеног продајем. Календић Шандор Осивац. 545

ТРАЖИМ једног грнчарског помоћника. Упитати: Бараљи Карло, Др Вилт Вилмош ул. 24. 544

СПИСИ окружног уреда, бивше радничка порезна књижица и др. изгубиле се 7-ог, уторак по подне. Умољава се да се врати ув награду администрацији „Нова пошта". 546

Ујвидечка капетанија м. кр. полиције

Број: 153/38-1942.

Мађарски кр. Министар војске је својом наредбом број 134.800/1942. наредио да се ниже наведени прописи строго одржавају:

Сваковрсни аутомобили за време ваздушног приправног стања у земљи, као и за време одређених ваздушних вежби и вежби за ваздушну одбрану могу саобраћати по јавним путевима само у оном случају ако располажу са справом за смањивање светлости, лампи на њиховим колима. Уређај за смањивање светлости дању, односно при наилажењу сумрака, па све до изласка сунца, може се држати у орманићу кола, који се може закључати. Међутим, од сумрака до изласка сунца, аутомобил не може кренути, односно његове лампе се не могу запалити, док на њима није смештен уређај за смањивање светлости по пропису. На позив контролних органа управљач аута дужан је да покаже уређај за смањивање светлости.

Ко за време ваздушне приправности или вежба управља аутом у јавном саобраћају, који не располаже уређајем за смањење светлости, у времену кад се ауто налази у покрету или су лампе упаљене, врши преступ и биће кажњен затвором или новчаном казном.

Ујвидек, 31 марта 1942.

Управник капетаније:
Зомбори с. р.
547 м. кр. полициски надсаветник.

Оглашујте „Новој пошти"

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.